

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **B. F.**, narozený dne x
státní příslušností x
t. č. na adrese x
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

za účasti: **N. F.**, narozená dne x
státní příslušností x
t. č. na adrese x

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 27. 9. 2021, č. j. x

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky ze dne 27. 9. 2021, č. j. x, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2021, č. j. x, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 10. 8. 2018, č. j.: x, jímž bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „ZPC“ nebo „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po

kteřou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce jednoho roku, současně mu byla v souladu s ust. § 118 odst. 3 téhož zákona stanovena doba k vycestování z území ČR do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí nebo od okamžiku, kdy žalobce pobude postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany a toto rozhodnutí bude pravomocné; dále bylo ve výroku prvoinstančního rozhodnutí konstatováno, že se dle závazného stanoviska vydaného podle ust. § 120a ZPC na žalobce nevztahují důvody znemožňující jeho vycestování.

2. V podané žalobě žalobce namítal, že žalovaný pochybil, když v napadaném rozhodnutí nereagoval na námitku neznalosti ukrajinského a ruského jazyka, a také neprovedl test proporcionality, ze kterého by bylo zřejmé, zda výkon správního vyhoštění je vhodný či přiměřený s ohledem na rodinný a soukromý život žalobce v České republice (dále také „ČR“). Žalovaný dále neměl zohlednit veškeré skutečnosti vyplývající ze správního spisu ohledně integrace, rodinných a soukromých vazeb, které v celkovém souhrnu dokládá takřka občanskostní vazbu na Českou republiku v materiálním pojetí. Dále nemělo být zohledněno, že žalobce se nemá kam vrátit, neboť původně pochází z Doněcké oblasti, a na Ukrajině nemá žádný majetek, bydlení a fakticky by se při případném vyhoštění neměl kde ubytovat a jak sehnat práci, když nerozumí zdejšímu jazyku. Zohledněna nebyla také možnost vnitřního přesídlení s ohledem na specifickou situaci žalobce - neznalost jazyka, nepřítomnost žalobce v délce 17 let na území Ukrajiny, resp. v Doněcké oblasti a s tím spojenou otázku, zda má žalobce vůbec faktický přístup k programu týkajícího se vnitřního přesídlení. Žalovaný dále údajně pochybil, když v celkovém souhrnu nerespektoval právní názor Městského soudu v Praze, který žalovaného zavázal vypořádání se se všemi návrhy a skutečnostmi, které uvedl žalobce.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost důvodů uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasil, neboť neprokazují nezákonnost výroku napadeného rozhodnutí správního orgánu či řízení, které předcházelo jeho vydání. Odkázal plně na správní spis, zejména na vydané rozhodnutí ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, jako správního orgánu, který postupoval plně v souladu se zákonem o pobytu cizinců a jednotlivými ustanoveními správního řádu, a to včetně prvostupňového rozhodnutí Policie ČR, ŘSCP, PSC Zastávka.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce pobývá na území ČR od svých zhruba deseti let. Žije v Praze v bytě se svou matkou, která zde má legální pobyt. Na Ukrajině má žalobce babičku a tetu, nicméně s nimi se nestýká a uvádí, že neumí ukrajinsky ani rusky. V roce 2013 byl pravomocně odsouzen za spáchání zvláště závažného zločinu loupeže, načež mu byl trvalý pobyt na území ČR zrušen a žalobci bylo vydáno výjezdní vízum. V listopadu roku 2016 si žalobce požádal o vízum strpění pobytu, avšak nebylo mu vyhověno. V následujícím roce si požádal o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce se dne 24. 4. 2017 dostavil do přijímacího střediska v Zastávce, kde chtěl požádat o mezinárodní ochranu na území ČR. K identifikaci předložil cestovní pas, v němž bylo výjezdní vízum s platností do 24. 12. 2016. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobce ode dne 25. 12. 2016

pobýval neoprávněně na území ČR, bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění. Správní orgán prvního stupně pak vydal rozhodnutí ze dne 10. 8. 2018, kterým žalobci uložil správní vyhoštění z území členských států EU na jeden rok dle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 ZPC. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání. Žalovaný posoudil podané odvolání, přičemž neshledal žádné nedostatky v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. S odkazem mj. na závazné stanovisko Ministerstva vnitra ohledně možnosti vycestovat na Ukrajinu žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 11. 2018, č. j.: MV-121077-3/OAM-2018, odvolání žalobce zamítl.

6. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce u Městského soudu v Praze žalobu, o níž bylo rozhodnuto rozsudkem ze dne 23. 1. 2019, č. j.: 16 A 2/2018-24, tak, že bylo napadené rozhodnutí žalovaného zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Z odůvodnění tohoto rozsudku vyplývá, že správní orgán dle názoru soudu nepostupoval v souladu se zákonem, neboť si podle ust. § 149 odst. 5 věty první správního řádu nevyžádal potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. V tomto případě se jednalo o závazné stanovisko Ministerstva vnitra vydané podle § 120a ZPC. Správnímu orgánu bylo proto soudem uloženo, aby napravit svůj postup a vyžádal u nadřízeného správního orgánu potvrzení nebo změnu vydaného závazného stanoviska.
7. K námitce vznesené v původně podané žalobě týkající se posouzení přiměřenosti uloženého správního vyhoštění se soud vyjádřil, i když uvedl, že pouze okrajově. Shledal tuto námitku nedůvodnou, pokud jde o posouzení přiměřenosti uloženého správního vyhoštění zejména s ohledem na to, že se žalobce vyskytoval nejméně 4 měsíce nelegálně na území ČR. Dle názoru soudu byla délka pobytu žalobce v ČR, věk, zdravotní stav, případný počet dětí, rozsah kulturních a sociálních vazeb na hostitelský stát, imigrační historie žalobce apod. žalovaným zevrubně hodnoceny. V tom směru shledal soud žalobní námitku nedůvodnou. Podotkl však, že pouze za okolností, že by nebylo změněno závazné stanovisko Ministerstva vnitra ohledně možnosti vycestování do země původu.
8. Žalovaný správní orgán poté, co mu byla věc po zrušení Městským soudem v Praze vrácena, postupoval dle závazného stanoviska vysloveného v rozsudku a vyžádal ve smyslu ust. § 149 odst. 4 správního řádu přezkoumání vydaného závazného stanoviska Ministerstva vnitra. Bylo pak vydáno ministrem vnitra závazné stanovisko ze dne 10. 6. 2019, č. j.: x, kterým bylo původně vydané závazné stanovisko potvrzeno s tím, že vycestování žalobce na Ukrajinu je možné. K tomuto závaznému stanovisku pak byly připojeny podklady, z nichž bylo při podání přezkumného závazného stanoviska vycházeno. Jedná se o informaci OAMP MV ČR Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 25. 4. 2019 a Informace OAMP Ukrajina – vnitřně vysídlené osoby ze dne 20. 2. 2019. Tyto podklady byly vypracovány na základě informací Ministerstva zahraničních věcí ČR, zprávy MZV USA, zpráv ČTK, Amnesty International, BBC a dalších, na které je v podaných informacích odkazováno.
9. Žalobce byl pak vyzván k seznámení se s podklady pro rozhodnutí. Po seznámení se závazným stanoviskem ministra vnitra měl žalobce výhrady k jeho obsahu i ohledně příslušnosti ministra vnitra k vydání přezkumného závazného stanoviska. Vzněl také námitku, že úřední osoby Ministerstva vnitra jsou systémově podjaté, a to dovodil z toho, že úkony v řízení provádějí úřední osoby zařazené na pracoviště OAMP Letná, nejspíš oddělení mezinárodní ochrany. Jedná se o stejné úřední osoby, které se zúčastnily

projednávání věci v rámci dotčeného orgánu. Uvedl, že námitka nesměřuje vůči konkrétní úřední osobě. Žalobce žádal, aby mu bylo sděleno, které úřední osoby, z jakého odboru a jakého oddělení připravovaly ministru vnitra podklady pro vydání závazného stanoviska.

10. O těchto námitkách Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo v usnesení, č. j. x, z 19. 8. 2019 tak, že námitce podjatosti vznesené žalobcem proti úředním osobám podílejícím se na přípravě podkladů pro vydání závazného stanoviska ministra vnitra nebylo vyhověno. Žalobce byl poté znovu vyzván k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí výzvou ze dne 9. 9. 2019. Na tuto výzvu již nebylo žalobcem reagováno a žalovaný následně dne 9. 10. 2019 vydal rozhodnutí, č. j.: x, kterým znovu rozhodl o žalobcově odvolání proti rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, Příjímacího střediska cizinců Zastávka ze dne 10. 8. 2018, č. j.: x, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, a to tak, že odvolání bylo zamítnuto a toto rozhodnutí potvrzeno.
11. Následně městský soud rozsudkem ze dne 17. 1. 2020, č. j.: 4 A 64/2019 – 71, žalobu zamítl. Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, na jejímž základě Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) rozsudkem ze dne 28. 5. 2021, č. j.: 2 Azs 75/2020 – 47, rozsudek městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. NSS uvedl, že městský soud přejal posouzení přiměřenosti správního vyhoštění z předchozího zrušujícího rozsudku (ze dne 23. 1. 2019, č. j.: 16 A 2/2018 - 24), ač v nynější věci byla žalobní námitka formulována mnohem důkladněji, napadené rozhodnutí o odvolání bylo zcela novým rozhodnutím, v novém odvolacím řízení totiž žalobce podal obsáhlé vyjádření, v němž namítal existenci sociálních a kulturních vazeb na území ČR, vysokou míru integrace do české společnosti, kvalifikaci své osoby jako faktického tuzemce, nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života dle čl. 8 Úmluvy, negativní vyznění testu proporcionality, nevědomost o pozbytí pobytového oprávnění, cizost prostředí Ukrajiny, neschopnost dorozumět se ukrajinsky či rusky a poukazoval i na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“); dále NSS zdůraznil potřebu oddělit jednoznačně otázku přiměřenosti správního vyhoštění a možnosti žalobcova vycestování, stejně tak upozornil na povinnost vypořádat se se všemi důkazními návrhy. Městský soud v Praze vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu shledal, že napadené rozhodnutí trpí nedostatečným odůvodněním. Rozsudkem č. j. 4 A 64/2019-139 ze dne 22. 07. 2021, rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. x ze dne 09. 10. 2019 zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.
12. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
13. Podle § 3 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), *žádostí o udělení mezinárodní ochrany je projev vůle cizince, z něhož je zřejmé, že hledá v České republice ochranu před pronásledováním nebo před hroící vážnou újmou.*
14. Z § 3a odst. 1 zákona o azylu plyne, že *cizinec je oprávněn podat žádost o udělení mezinárodní ochrany policii, a to na hraničním přechodu, v příjímacím středisku, na odboru cizinecké policie krajského ředitelství policie za podmínky, že se dostavil dobrovolně, nebo v zařízení pro zajištění cizinců v případě cizince tam zajištěného a za splnění dalších podmínek.*
15. V § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je vymezena působnost tohoto zákona, přičemž platí, že *tento zákon se nevztáhne na cizince, který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany.*

16. Soud se v první řadě z úřední povinnosti zabýval tím, zda mohl v posuzovaném případě žalovaný zahájit řízení o správním vyhoštění.
17. Nejvyšší správní soud ve svém nedávném rozsudku č. j. 9 Azs 190/2021 – 28 ze dne 18. 11. 2021 dospěl k závěru, že: „Z citované úpravy je zřejmé, že za žadatele o mezinárodní ochranu je nutné považovat cizince ve chvíli, kdy projeví svou vůli o mezinárodní ochranu požádat. Jak dovodil Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku ze dne 17. 12. 2020, věc C-808/18 (Komise v. Maďarsko), nemůže projev této vůle podléhat žádným správním formalitám (srov. k tomu také rozsudek ze dne 25. 6. 2020, věc C-36/20 PPU, Ministerio Fiscal v VL). Je tedy zřejmé, že postačí jakýkoli projev vůle cizince, ze kterého je zřejmé, že chce v České republice požádat o mezinárodní ochranu, přičemž jej nelze podmiňovat dalšími formálními náležitostmi. Cizinec má pak postavení žadatele o mezinárodní ochranu ode dne podání žádosti o udělení azylu až do doby, než je o této žádosti rozhodnuto, resp. v případě podání žaloby až do doby rozhodnutí o této žalobě (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2006, č. j. 2 Ans 7/2005 - 61). V tomto kontextu je též nutné upozornit na zvláštní postavení žadatelů o mezinárodní ochranu, neboť po dobu azylového řízení a řízení o žalobě je takovým cizincům zajištěn vyšší stupeň ochrany. Na toto „zvláštní postavení“ cizince pamatuje také shora citované ustanovení zákona o pobytu cizinců [§ 2 písm. a)], které požaduje vynětí žadatelů o azyl z působnosti zákona o pobytu cizinců (není-li stanoveno jinak). [17] Uvedené „specifické“ postavení žadatele o azyl lze demonstrovat také na judikatuře Nejvyššího správního soudu, dle které v případě tzv. přezajišťování cizinců (za situace, kdy je cizinec nejprve zajištěn podle zákona o pobytu cizinců, následně podá žádost o udělení mezinárodní ochrany a je zajištěn podle zákona o azylu) nelze tehdy, kdy je zajištění cizince podle § 46a zákona o azylu ukončeno, opětovně cizince zajistit podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců (nové rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců lze vydat pouze pokud ministerstvo nerozhodlo podle zákona o azylu o prvotním zajištění cizince podle zákona o azylu a jsou dány další zákonné předpoklady); žadatele o udělení mezinárodní ochrany pak nelze zajistit ani podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to právě pro podmínky dané § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, podle které se zákon o pobytu cizinců nevztahuje na cizince, který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2018, č. j. 4 Azs 193/2017 - 75, nebo ze dne 12. 2. 2019, č. j. 8 Azs 272/2018 - 70, a na ně navazující judikaturu). [18] Nejvyšší správní soud dále poukazuje na otázku vztahu mezi rozhodnutím o správním vyhoštění a rozhodnutím o mezinárodní ochraně, kterou v napadeném rozsudku nastínil již krajský soud. V případě, kdy po zahájení řízení o správním vyhoštění cizinec požádá o mezinárodní ochranu, nebrání správním orgánům nic v tom, aby o správním vyhoštění rozhodly. Před jeho výkonem však musí vyčkat ukončení řízení o mezinárodní ochraně [§ 119 odst. 7 písm. c) zákona o pobytu cizinců]. Tato zákonná úprava se však (jak je již uvedeno) uplatní tehdy, je-li zahájeno řízení o mezinárodní ochraně až po zahájení řízení o správním vyhoštění. Jiná situace však nastává v případě, kdy cizinec požádá o udělení mezinárodní ochrany ještě před zahájením řízení o správním vyhoštění (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 4 Azs 420/2019 - 47). V tomto okamžiku se totiž cizinec ocitá ve výše uvedeném „zvláštním postavení“, kdy mu má být poskytován vyšší standard ochrany. [19] Ze shora uvedeného je zřejmé, že stěžovatel se ocitl právě ve druhé předpokládané situaci, tedy nejprve projevil svou vůli požádat o mezinárodní ochranu, načež následně byl zadržen žalovanou a bylo s ním zahájeno řízení o správním vyhoštění. Takový postup však popírá smysl § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců (obdobně jako je tomu právě v případě „přezajišťování“ zmiňovaném shora v odst. [17]) a je nepřípustný, neboť se na stěžovatele zákon o pobytu cizinců nemohl vůbec vztáhnout a nemohlo být proto zahájeno řízení o vyhoštění. Jak

je patrné ze shrnutí správního spisu, stěžovatel se dostavil dobrovolně do zařízení pro zajištění cizinců, aby zde požádal o mezinárodní ochranu. Tuto svou vůli jednoznačně projevil, jak je zřejmé také z úředního záznamu ze dne 15. 12. 2020. [20] Byť nepožádal stěžovatel o mezinárodní ochranu na jednom z předpokládaných míst (srov. § 3a odst. 1 zákona o azylu), je nutné v nyní projednávané věci dovodit, že jeho úmysl (projev vůle) byl zcela jednoznačný a podmínky splněny byly. Ačkoli zákon předpokládá, že cizinec může o mezinárodní ochranu požádat v zajišťovacím středisku za situace, kdy je zde zajištěn, nelze klást k tíži stěžovatele jeho neznalost těchto konkrétních ustanovení azylového zákona. Nejpozději po jeho převozu hlídkou žalované na služebnu odboru cizinecké policie byly totiž podmínky pro podání žádosti na zákonem předpokládaném místě splněny, a to včetně požadovaného prvku „dobrovolnosti“ dostavení se na uvedené místo. V souzené věci totiž nelze odhlédnout od toho, že stěžovatel se dostavil do zajišťovacího střediska (a to bez ohledu na jeho úmysl, kterým mohla být obava z vyhoštění) dobrovolně. To, že byl následně přemístěn na služebnu žalované, nelze jakkoli klást k jeho tíži a nelze proto uzavřít, že by prvek dobrovolnosti nebyl dán. Naopak je nutné na věc nahlížet tak, že již v okamžiku projevu jeho vůle byly naplněny předpokládané podmínky azylového zákona stran žádosti o mezinárodní ochranu. [21] Z uvedeného je zřejmé, že se stěžovatel v okamžiku projevu vůle dne 15. 12. 2020 stal žadatelem o mezinárodní ochranu a toto postavení mu svědčilo i v okamžiku, kdy bylo žalovanou zahájeno řízení o správním vyhoštění. Jak již bylo uvedeno s ohledem na § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, takový postup je nezákonný, neboť na něj nebylo možné příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců vztáhnout. Krajský soud proto pochybil, pokud v bodě 13. pojal námitku stěžovatele tak, že nemohla mít ve věci žádný vliv, neboť rozhodnutí o správním vyhoštění nemá žádný vliv na řízení o udělení mezinárodní ochrany. Takto zjednodušeně námitka v žalobě podána nebyla. Stěžovatel zdůrazňoval zejména nesprávný postup žalované, která mu „neumožnila“ podat žádost o mezinárodní ochranu již v okamžiku, kdy se dostavil do zajišťovacího střediska. Krajský soud žádnou úvahu v tomto smyslu v odůvodnění napadeného rozsudku nevyjádřil. Tato úvaha však byla stěžejní pro posouzení stěžovatelem namítaného nezákonného postupu žalované. Z uvedeného je zřejmé, že krajský soud neposoudil uvedenou námitku a nadto aproboval nesprávný postup žalované. [22] Nejvyšší správní soud pro úplnost konstatuje, že byť se může jednání stěžovatele jevit jako účelové (jeho úmyslem mohla být snaha vyhnout se brozícímu vyhoštění), nelze postupovat v takovém případě nezákonně a krátit práva stěžovatele. Samotný zákon o azylu obsahuje instituty, které mají za cíl zrychlit průběh řízení, resp. vyhnout se bezdůvodnému prodlužování pobytu cizince, jehož úmyslem je pouze mařit případné správní vyhoštění, jeho vydání nebo řízení pozdržet. I v takovém případě je však nutné o všech těchto skutečnostech rozhodnout v azylovém řízení.“ V posuzovaném případě se jedná o téměř shodnou skutkovou situaci, a proto má zdejší soud za to, že je možné závěry Nejvyššího správního soudu aplikovat i v dané věci.

18. V předmětném řízení není sporné, že žalobce se dostavil dne 24. 04. 2017 do Příjímacího střediska cizinců Zastávka, aby svůj neoprávněný pobyt na území České republiky řešil podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Po zjištění, že se cizinec zdržuje na území ode dne 25. 12. 2016 neoprávněně, s ním zahájilo Příjímací středisko cizinců Zastávka řízení o správním vyhoštění. Z úředního záznamu č. j. x ze dne 24. 04. 2017 plyne, že žalobce písemně podal téhož dne žádost o mezinárodní ochranu. Oznámení o zahájení správního řízení č. j. x je však až ze dne 28. 4. 2017. Je tedy zřejmé, že správní řízení o vyhoštění žalobce podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců s ním bylo zahájeno až v době, kdy požádal o mezinárodní ochranu a mělo tak být aplikováno ust. § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. S ohledem na závěry Nejvyššího

správního soudu ve výše citovaném rozsudku je postup správního orgánu prvního stupně a žalovaného nezákonný, neboť na žalobce nebylo možné v době zahájení řízení příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců vztáhnout vzhledem k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

19. Dle Městského soudu v Praze jde v posuzovaném případě o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které má za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Intenzita procesních vad vyžadovaných k aktivaci tohoto ustanovení byla vymezena např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 322/2016 - 39. Zde Nejvyšší správní soud shledal, že *„zrušit rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem je třeba tehdy, je-li rozumně představitelné, a to i jen jako jedna z více variant toho, k čemu všemu mohlo uvedené porušení ve spojení s dalším navazujícím vývojem řízení vést, že obsah rozhodnutí o věci samé by byl v důsledku tohoto porušení jiný, a navíc nejen jiný, ale současně i nezákonný, než pokud by k porušení nedošlo.“* V posuzovaném případě se dle soudu jedná o velice závažné porušení ustanovení zákona o pobytu cizinců, neboť pokud by k tomuto porušení nedošlo, tak by nemohlo být řízení o správním vyhoštění žalobce podle zákona o pobytu cizinců vůbec zahájeno. Soud k pochybení přihlédl z úřední povinnosti s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2003, č.j. 2 Azs 23/2003-39 z jehož právní věty vyplývá, že: *„Jestliže účastník v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nenamítá vady řízení uvedené v ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., soud přihlédně z úřední povinnosti k existenci takových vad jen za předpokladu, že jsou bez dalšího patrné ze správního spisu a zároveň se jedná o vady takového charakteru a takové míry závažnosti, že brání přezkoumání napadeného rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů.“*
20. S ohledem na shora uvedené nezbylo soudu než žalobou napadené rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušit bez jednání pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, jež mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. V souladu s ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem vysloveným soudem v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
21. Žalobce měl ve věci úspěch, náleží mu proto náhrada nákladů řízení dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce byl v řízení o žalobě zastoupen Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s., jejímž předmětem činnosti je právní pomoc cizincům. Žalobce ostatně ani netvrdil, že by mu v této souvislosti vznikly náklady řízení (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017 č. j. 4 Azs 227/2015-58, odst. [26]). Od soudního poplatku pak byl žalobce osvobozen ze zákona [srov. § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích]. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení tak nemá. Z uvedených důvodů soud ve druhém výroku žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. prosince 2021

JUDr. Marcela Rousková

samosoudkyně